

Socialnämnden

Datum:
2019-12-18Diarienummer:
SCN-2019-0621Handläggare:
Sandra Sonnermyr Hovi

Uppföljning av ramavtal Konsulentsstöd familjehemsvård ensamkommande, Innovation & Placering Uppsala AB

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna avtalsuppföljningen av Innovation & Placering Uppsala AB

Sammanfattning

Socialnämnden har sedan juli 2017 ramavtal avseende konsulentsstöd familjehemsvård för ensamkommande. Uppföljning av privata utförare görs i enlighet med socialnämndens plan för uppföljning och kontroll av privata utförare. I denna avtalsuppföljning har socialförvaltningen följt upp avtalets efterlevnad med Innovation & Placering Uppsala AB. Förvaltningens bedömning är att leverantören lever upp till avtalets krav i de delar som granskats i denna avtalsuppföljning.

Bakgrund

Socialnämnden har sedan juli 2017 ramavtal avseende konsulentsstöd familjehemsvård för ensamkommande (SCN -2017-0076). Avtalet sträcker sig t.o.m. juni 2020 och omfattar numera fem leverantörer. Målgruppen för ramavtalet är ensamkommande barn och unga i behov av god omsorg och fostran i ett familjehem med vägledning och stöd av konsulent. En skillnad mot ramavtalet för konsulentstöd familjehemsvård (SCN-2017-0293) är betoningen på god omsorg och fostran utan några vårdinslag. I de fall den unge har en social problematik är inte detta ramavtal aktuellt. Detta har möjliggjort lägre dygnspriser för att kunna möta upp den statliga ersättningen i form av dygnschablon nämnden erhåller för mottagandet av ensamkommande barn och unga.

Med familjehem avses ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran. Med konsulentstöd familjehemsvård avses

enskild verksamhet som från inspektionen för vård och omsorg (IVO) har tillstånd att bedriva verksamhet. De har till uppgift att till socialnämnd föreslå familje- och jourhem till barn, samt lämna stöd och handledning till de hem som tar emot barn. Detta ombesörjs hos leverantörerna av s.k. familjehemskonsulenter, vilka ger kontinuerlig handledning till och stöttar familjehemmen.

Socialnämnden beslutade i mars 2019 om plan för kontroll och uppföljning av privata utförare (SCN-2019-0145). Fokusområde för uppföljningen 2019 är barn och unga i heldygnsvård och Innovation och Placering AB är en av de leverantörer som har valts ut för fördjupad uppföljning med anledning av att de är en av de leverantörer som använts mest under ramavtalstiden.

Uppföljningens innehåll och genomförande

Uppföljningen innehåller ekonomiska kontroller, kontroller av tillstånd och tillsynsbeslut från IVO, frågeformulär till ansvarig socialsekreterare i pågående placeringar, frågeformulär till leverantör samt möte med leverantör. I mötet träffade förvaltningen verksamhetsansvarig Setti Del samt föreståndare Mehrdad Tavakoli.

Uppföljningen har inte omfattat alla delar i avtalet utan har fokuserat på vissa frågor. Särskilda fokusområden för denna uppföljning är hälsa och skolgång, då det finns flertalet rapporter som påvisar att placerade barn och unga generellt har sämre hälsa och utbildning än barn och unga i övrigt.

Om Innovation & Placering Uppsala AB

Innovation & Placering Uppsala AB är ett företag som bedriver konsulentsstött familjehemsvård och är baserat i Uppsala. Verksamheten startade 2015 och var då inriktad på just ensamkommande barn och unga men målgruppen har idag breddats till barn och unga i allmänhet. Företaget har också skyddat boende och stödboende vilket inte ligger inom ramavtalet. Tre personer finns anställda i företaget. Familjehemmen är oftast belägna i Uppsala med omnejd vilket är i enlighet med avtalet.

Under ramavtalsperioden har 13 placeringar gjorts inom ramavtalet varav 12 pågående vid tidpunkt för uppföljning. De flesta placeringar är långvariga.

IVO

Innovation och placering AB har sedan 2018-07-02 tillstånd från IVO att bedriva konsulentstött familjehemsvård. Tillståndsplikt för konsulentsstött familjehemsvård infördes den 15 april 2017 med vissa övergångsbestämmelser.

Övergångsbestämmelserna innebar bl.a. att bolag som hade verksamhet redan innan tillståndsplikten infördes fick fortsätta bedriva verksamhet under förutsättning att ansökan inkom till IVO innan den 1 april 2018 och i avvaktan på beslut. IVO bedriver ingen regelbunden s.k. frekvenstillsyn inom området konsulentstött familjehemsvård och ingen tillsyn har gjorts av Innovation & Placering AB.

Ekonomi

Leverantörerna ska enligt tecknat ramavtal fullgöra sina skyldigheter gentemot samhället avseende skatter och sociala avgifter. Innovation & Placering har inga anmärkningar hos Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket. Företaget har en rating 3 enligt kreditvärderingsinstitutet Upplysningscentralen (UC) och leverantörens ekonomi bedöms vara god.

Personalens kompetens

Familjehemskonsulenterna ska stödja familjehemmen så att de kan utföra sitt uppdrag. Enligt avtalet ska leverantören tillhandahålla personal i form av konsulenter med minst gymnasial utbildning och god förmåga att kunna uttrycka sig i tal och skrift i svenska språket. Konsulenterna ska ha dokumenterad erfarenhet av socialt arbete och/eller arbete med barn och ungdomar. Antal familjehem med placering per heltidsanställd konsulent ska inte vara fler än att leverantören kan garantera god kvalitet.

För närvarande finns förutom verksamhetsansvarig och föreståndare ytterligare en person anställd i företaget och det finns inga planer på nyrekrytering. Företaget har löpande över tid haft mellan 20 och 30 pågående placeringar vilket leverantören bedömer vara lagom för att kunna ge det stöd som familjehemmen behöver. Verksamhetsansvarig är utbildad HR specialist och beteendevetare, föreståndaren har socionomexamen och den tredje personen har under sin anställningstid utbildad sig till socialpedagog. Samtliga har tidigare erfarenhet från socialt arbete. Då företaget är litet så går arbetsuppgifterna delvis in i varandra och man jobbar tätt ihop med veckovisa avstämningar och uppföljningar.

Då det gäller kompetensutveckling så deltar de anställda i olika typer av kurser och utbildningar inom verksamhetsområdet och föreståndare och verksamhetsansvarig håller sig aktivt uppdaterade om branschen via exempelvis Socialstyrelsen. Enligt avtalet ska verksamhetschefen följa utvecklingen inom verksamhetens inriktning vad gäller lagstiftning, metodutveckling och forskning och tillse att personalen erhåller handledning och kompetensutveckling. Föreståndaren som är utbildad socionom ger handledning utifrån individärenden och vid behov har man även extern handledning.

Kontroll i polisens belastningsregister görs var sjätte månad gällande personalen enligt rutin, vilket också är i enlighet med avtalet.

Familjehemmets lämplighet

Leverantörens rekrytering och bedömning av familjehem syftar enligt avtalet till att undersöka och bedöma en familjs förutsättningar som familjehem. Ett annat syfte är att skapa relation med familjen vilket ger goda förutsättningar till rätt stöd och handledning. I bedömningen ska leverantören förutom en skriftlig beskrivning och bedömning redovisa utdrag från polisens belastnings- och misstankeregister, socialregister, registerutdrag från Försäkringskassan och Kronofogden. Vid placering är det socialnämnden som bär ansvaret för familjehemsutredning och godkännande av familjehemmet, leverantörens bedömning utgör ett komplement.

Familjehemmets lämplighet följs under placeringstiden upp genom att familjehemskonsulenterna har löpande kontakt med familjehemmen samt genom handledning från föreståndaren. Vid svårare placeringar finns det möjlighet till handledning med extern psykolog. Minst månadsvisa besök ska göras i familjehemmet enligt avtalet. Leverantören beskriver att konsumenten initialt i placeringen har tät kontakt med familjehemmet för att säkra sig om familjehemmets lämplighet under pågående placering samt att familjehemmet får det stöd de behöver för att kunna utföra sitt uppdrag. Besök görs både gemensamt med familjehem och den unge samt enskilt med familjehem respektive ungdom.

Liksom för personalen så görs kontroller i polisens belastningsregister var sjätte månad.

Den unges behov och utveckling

I familjehemmets uppdrag ingår enligt avtalet att den placerade ska få god omsorg och fostran och i övrigt gynnsamma uppväxtförhållanden, lämplig utbildning samt hälso- och sjukvård. Enligt avtalet ska leverantören ge stöd till familjehemmet anpassat till de placerades behov och utveckling i form av utbildning, fortbildning samt kontinuerlig kontakt med familjehemmet vilket beskrivs i ovanstående stycke. De flesta aktuella placeringar har pågått över flera års tid och leverantören beskriver att det därför inte längre finns lika stort behov av täta besök. Ungdomarna har inte ett vårdbehov och de flesta har skapat en nära relation med familjehemmet.

Leverantören beskriver vidare att man utgår ifrån ett systemteoretiskt förhållningssätt där man ser den unge i ett större sammanhang än enbart i familjehemmet.

Leverantören tar ett helhetsansvar vad gäller den unges nätverk utanför hemmet, skola samt eventuella övriga instanser som sjukvård. I den enskilde placeringen följer man upprättad genomförandeplan och en egen utformad arbetsplan med grund i BBIC och utformar stödet till familjehemmet och ungdomen därefter.

Anhöriga

Kontakten med anhöriga är inte specificerat i avtalet men kan ses som en viktig del i familjehemmets uppdrag i att ge den unge gynnsamma uppväxtförhållanden. I de fall det finns nätverk kring den unge så ger konsumenten stöd i att skapa relation i syfte att involvera dem i den unges vardag. Leverantören beskriver att en del är under 18 år och har kvar sin gode man eller särskilt förordnad vårdnadshavare men att de flesta inte längre har en så aktiv roll som under asylprocessen. Några familjehem har också kontakt med den unges biologiska familj i ursprungslandet.

Skolgång

I familjehemmets uppdrag ingår enligt avtalet att den placerade ska få lämplig utbildning. Leverantören beskriver att familjehemmen ger den unge hjälp och stöd med läxor och stöttar skolgången på olika sätt. I vissa fall har familjehemmet kontakt med mentor i skolan och i vissa fall har någon i personalgruppen kontakter med skolan. I de fall den unge är minderårig och skolpliktig så säkerställs den unges behov av skolundervisning genom kontakt med god man eller särskilt förordnad vårdnadshavare och i många fall tar familjehemmet över ansvaret från god man utifrån den unges önskemål. När ungdomen är över 18 år krävs ett samtycke från den unge för att skolan ska kunna lämna ut uppgifter om t.ex. eventuell frånvaro vilket är en försvårande faktor. Leverantören beskriver dock att de flesta har en vilja och motivation att gå i skola men att motivationen ofta sänks vid eventuellt avslag på asylansökan.

Hälsa

I familjehemmets uppdrag ingår enligt avtal att den placerade ska få nödvändig hälso- och sjukvård. De anställda inom företaget stöttar familjehemmet och den unge i att få nödvändiga kontakter inom hälso- och sjukvård utifrån individuella behov. Då det gäller tandvård så uppmuntras regelbundna kontroller. Leverantören jobbar för att skapa en förtroendefull relation, stöttar familjehemmet och den unge till att hitta en meningsfull fritidssysselsättning samt möjliggör och uppmuntrar träning. Flertalet familjehem har en vuxen hemma och tid läggs ofta på matlagning och hälsosam mat.

Uppföljning av verksamhetens resultat avseende måluppfyllelse

Enligt avtalet så ansvarar leverantören för egenkontroll genom systematisk och regelbunden uppföljning utifrån kvalitetsangivelser i gällande avtal. Leverantören ska också arbeta systematiskt för att förhindra oplanerade avbrott i placering. Grundläggande i avtalet är också att verksamheten bedrivs i enlighet med socialtjänstlagen och socialstyrelsens föreskrifter vilket bl.a. innebär krav på kvalitetsledningssystem.

Leverantören beskriver att man systematiskt följer upp de insatser som ges vilket ses som en viktig del av arbetet i syfte att ständigt utveckla och förbättra verksamheten. Uppföljning görs främst på individnivå; att insatsen ger önskat resultat. Rutin för avvikelser finns vilken inkluderar rapportering till socialtjänsten vilket inte har behövt göras mer än en eller två gånger under ramavtalsperioden.

Då det gäller sammanbrott i placeringar så hände det några gånger under 2016 vilket berodde på att matchning inför placering inte hade varit möjlig att göra. Leverantören beskriver att en tydlighet senare har funnits från socialförvaltningen om att jobba aktivt för att undvika omplaceringar och därefter har inga omplaceringar gjorts. Leverantören har aktivt jobbat med matchning inför placering i syfte att undvika sammanbrott. Familjehemmen får innan placering tydlig information om uppdraget och leverantören ställer krav på familjehemmen att kontinuerligt hålla de anställda informerade om alla förändringar gällande barnet samt familjehemmets förhållanden.

Samarbete med socialförvaltningen

Leverantören beskriver att dialogen med socialsekreterare har fungerat mycket bra, att man har en god kontakt och att goda resonemang förs kring planering och uppföljning av placeringar. Man upplever också att socialsekreterarna är lättillgängliga.

Det leverantören beskriver kan förbättras är en tydligare målsättning kring när placeringen är avsedd att upphöra. Leverantören beskriver också att det i vissa fall har tagit lång tid innan familjehemmet har utretts av socialtjänsten, vilket har sin grund i situationen 2015 och 2016 då antalet ensamkommande barn som placerades i konsulentstödd familjehemsvård var stort. Samtidigt har kraven på familjehem förändrats över tid vilket har inneburit att vissa familjehem inte blivit godkända av nämnden efter att barnet varit placerat där under en längre tid. Att kraven på familjehemmen har ökat innebär också att det idag är svårt att rekrytera familjehem till den ersättningsnivå leverantören kan erbjuda familjehemmet utifrån dygnspriset enligt ramavtalet. Det är därför sällan nya placeringar görs inom ramavtalet.

Synpunkter från socialförvaltningen

Enkät har skickats till socialsekreterare i pågående placeringar och den sammantagna bedömningen är positiv. Frågorna som ställts handlar om rapportering, ekonomisk ersättning, genomförandeplan, skolundervisning, hälso-, sjuk- och tandvård samt allmänt utförande och upplevd kvalitet. Enligt en socialsekreterare har vissa familjehem uttryckt att de är i behov av mera stöd men menar att det hos leverantören alltid finns en vilja att hitta lösningar för situationer som uppstår, det finns en uppskattad flexibilitet hos leverantören. Ett förbättringsområde man lyfter är rapporteringen då skriftliga uppföljningsrapporter återkommande saknas. Enligt avtalet ska skriftlig rapportering ske varannan månad och leverantören menar att det oftast inte längre finns något nytt att rapportera med så hög frekvens då ungdomarna nu har varit placerade under en lång tid. I början av placeringar har man rapporterat varannan månad enligt avtal. De flesta ungdomar har idag fungerande skolgång, fritid o.s.v. och syftet med placeringarna är fortsatt god omsorg och fostran. Leverantören tar till sig synpunkten gällande bristande rapportering.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att Innovation & Placering Uppsala AB lever upp till avtalets krav i de delar som granskats i denna avtalsuppföljning, förutom när det kommer till skriftlig rapportering. Leverantören tar till sig synpunkter och är flexibel i dialogen vilket innebär att det finns goda förutsättningar för att hitta fungerande former för detta.

Socialförvaltningen

Åsa Carlsson
Tf. Direktör